

KAIMO BIBLIOTEKOMS – „KNYGA IŠ TAVO RANKŲ“

Pradedamas projektas „Knyga iš Tavo rankų“, kuriuo siekiama atkreipti visuomenės dėmesį į šiandieninę Lietuvos kaimo bibliotekų, kurių yra net 1074, situaciją. Projekto iniciatorius – Europos Parlamento Sąjungos už tautų Europą frakcijos narys Dr. Eugenijus Maldeikis.

Anot Dr. Eugenijaus Maldeikio, tokio projekto idėja gimė prieš keletą metų, pačiam asmeniškai susidūrus su vargana Lietuvos kaimo bibliotekų realybe ir palyginus ją su kitų Europos šalių, kuriose rodoma didelė pagarba knygoms bei tradicijoms, patirtimi.

„Skaitymas – tai kelionė po nepažintą pasaulį. Nuo mažens skaitau ir labai daug. Netgi naktį pažadina noras skaityti. Knyga brandina asmenybę, duoda peno jausmams, viltims, stiprina pasaulio pažinimą. Deja, Lietuvoje mažėja skaitančiųjų knygas. Reikia pagarbos knygai, kad ji taptų svarbia kiekvieno mūsų gyvenime. Tikiu, kad projektas „Knyga iš Tavo rankų“ padės knygai atrasti savo skaitytoją“, – sako Dr. E. Maldeikis.

Projektas vykdomas antrus metus iš eilės. Pernai „Knyga iš Tavo rankų“ susilaukė pasisekimo: kaimo bibliotekoms buvo padovanota puikių knygų, o baigiamajame renginyje pagerbti ir apdovanoti geriausi kaimo bibliotekininkai ir knygnešiai.

Šiomet projektu „Knyga iš Tavo

rankų“ vėl siekiama pažvelgti į kaimo bibliotekų situaciją, viešai išsakyti jų lūkesčius bei priminti kiekvienam iš mūsų apie vaikystės bibliotekas ir paskatinti sugrįžti į jas.

„Vieni iš mūsų tebegyvename gimtajame krašte, kiti seniai išvykę ir įsikūrę kitur. Tačiau gražių prisiminimų vedami, padėkime kaimo bibliotekoms. Vieni iš mūsų esame gerbiami akademikai, mokslų ir medicinos profesoriai, teisininkai, kiti – stiprūs verslininkai, sėkmingai dirbantys darbuotojai bei tarnautojai ar tiesiog knygą gerbiantys ir jos reikšmę suprantantys žmonės. Visi mes galime parodyti dėmesį bibliotekai. Kviečiame Jus tapti artimo Jūsų širdžiai kaimo ar miestelio bibliotekos GLOBĖJU: padovanoti knygų, surengti gražų renginį ar padėti joms išspręsti kai kurias buitines problemas“, – sako projekto iniciatorius Dr. E. Maldeikis.

2008 metais iš valstybės biudžeto ir papildomai savivaldybių skiriamų lėšų normaliai galima atnaujinti tik vienos centrinės bibliotekos fondą, ką jau bekalbėti apie mažąsias bibliotekas. Kaimo ir miestelių bibliotekoms, kurių iš viso yra 1074, trūksta ne tik naujų knygų, bet ir vaizdo bei garso įrašų, kurių dauguma bibliotekų net nekomplektuoja, nes jų paprasčiausiai neturi.

„Tokia pati situacija yra ir Šilutės, ir Varenos, ir Alytaus, ir Utenos, ir Ignalinos bei kituose Lietuvos re-

gionuose. Todėl projektas „Knyga iš Tavo rankų“ yra labai naudingas ir bus svari parama kaimo bibliotekoms“, – įsitikinusi Lietuvos bibliotekininkų draugijos pirmininko pavaduotoja Vida Garunkštytė.

Džiugu, kad jau daugelis kaimo bibliotekų turi kompiuterius ir prieigą prie interneto, tačiau naujos knygos, kurios šiandien yra labai brangios, bibliotekoms lieka neįperkamos. Anot Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorės Aldonos Jonauskienės, nors lėšų leidiniams kasmet skiriama vis daugiau, tačiau pavyti kylančių knygų kainų nepavyksta. Todėl šiandien kaimo žmonėms dažnai tenka laukti mėnesį ar net kelis, kol prieis eilė ir jie galės perskaityti Lietuvos ir užsienio autorių knygas.

Viena iš pagalbininkų bibliotekininkams yra mobili biblioteka, dar kitaip vadinama bibliobusu arba biblioteka ant ratų, kuri pasiekia tolimiausių kaimų žmones. Štai Pasvalio rajone bibliobusas šiandien aptarnauja 21 kaimą. Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos direktorė Danguolė Abazoriuvienė, turėdama beveik dešimties metų darbo patirtį, sako, kad toks bibliobusas labai reikalingas negalią turintiems ir senyvo amžiaus žmonėms. Tačiau įsigyti naują ir specialiai tam skirtą autobusą praktiškai nėra vilčių.

Mobilios bibliotekos problema aktuali ne tik Pasvalio rajonui, bet

ir daugeliui kitų. Sakykime, Joniškio rajonas naudojasi 1982 metų bibliobusu, kurį kažkada padovanojo švedai. Bibliotekininkai teigia, kad, norint išplėsti aptarnavimo zoną, reikėtų žymiai ekonomiškescnio ir rajono keliams pritaikyto bibliobuso.

Beveik visi bibliotekininkai su nerimu laukia šildymo sezono. Šaltos bibliotekos – problema, kuri nesikeičia jau daug metų, ir niekas į tai nekreipia dėmesio. Daugumai kaimo bibliotekų šildytis tenka su elektrišiais šildytuvais ir už tokią šilumą sumokėti per mėnesį po 1300 – 1400 litų.

Žinoma, bibliotekininkai gyvena ne tik niūriomis nuotaikomis. Jie dalyvauja įvairiuose projektuose, organizuoja susitikimus, parodas, rengia vakarones ir stengiasi bibliotekas išsaugoti kaip kaimo kultūros židinius.

Europos Parlamento Dr. Maldeikio inicijuojamas projektas „Knyga iš Tavo rankų“ kaip tik ir siekia prisidėti prie tų kultūros židinių puoselėjimo, pagarbos knygai ir savam kraštui ugdymo.

Baigiamasis projekto renginys numatytas 2009 metų pavasarį. Į jį bus pakviesti aktyviausi kaimo bibliotekininkai ir bibliotekų globėjai.

Daugiau informacijos apie projektą skelbiama Dr. Eugenijaus Maldeikio svetainėje www.maldeikis.lt ir Lietuvos viešųjų bibliotekų portale www.bibliotekos.lt